

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

Onderwijsinspectie

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15
1210 BRUSSEL

doorlichtingssecretariaat@ond.vlaanderen.be
www.onderwijsinspectie.be

Verslag over de doorlichting van Spectrumcollege Middenschool Sint-Jan te BERINGEN

Hoofdstructuur voltijds secundair onderwijs

Instellingsnummer 38729
Instelling Spectrumcollege Middenschool Sint-Jan
Directeur Ronny SCHULPÉ
Adres Bogaarsveldstraat 14 - 3580 BERINGEN
Telefoon 011-45.02.50
E-mail msj@spectrumcollege.be
Website <http://www.spectrumcollege.be/msj>

Bestuur van de instelling VZW Spectrumcollege
Adres Collegestraat 1 - 3580 BERINGEN

Scholengemeenschap SGKSO Spectrumcollege
Adres Collegestraat 1 - 3580 BERINGEN
CLB Vrij CLB West - Limburg
Adres Sint-Catharinastraat 8 - 3580 BERINGEN

Dagen van het doorlichtingsbezoek 11-01-2016, 12-01-2016, 13-01-2016, 14-01-2016, 15-01-2016

Einddatum van het doorlichtingsbezoek 15-01-2016

Datum bespreking verslag met de instelling 17-02-2016

Samenstelling inspectieteam

Inspecteur-verslaggever Henk FORIERS

Teamleden Chris VAN WOENSEL, Etienne GIELEN, Jurgens HUS

INHOUDSTAFEL

INLEIDING.....	3
1 SAMENVATTING	5
2 DOORLICHTINGSFOCUS	7
2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus	7
2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus	7
3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?	8
3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?	8
3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?	8
3.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen en ontwikkelingsdoelen (VOET/VOOD).....	8
3.1.1.2 Frans in de eerste graad in de A-stroom (leerplan D/2010/7841/014)	9
3.1.1.3 Nederlands in de eerste graad in de A-stroom (leerplan D/2010/7841/016)	12
3.1.1.4 Nederlands in de eerste graad in de B-stroom (leerplan D/2010/7841/019)	14
3.1.1.5 Techniek in de eerste graad in de A-stroom (leerplan D/2010/7841/017) en in het eerste leerjaar B (leerplan D/2010/7841/020)	17
3.1.1.6 Wiskunde in de eerste graad in de A-stroom (leerplan D/2009/7841/003)	19
3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?.....	21
3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?	22
3.2 Respecteert de school de overige reglementering?	23
4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?	24
4.1 Leerbegeleiding.....	24
4.2 Evaluatiepraktijk	27
5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL	30
6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL	33
6.1 Wat doet de school goed?	33
6.2 Wat kan de school verbeteren?	33
7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN	34
8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG.....	34

INLEIDING

De decretale basis van het onderzoek

Tijdens een doorlichting gaat de onderwijsinspectie na of de school

1. de onderwijsreglementering respecteert,
 2. op systematische wijze haar eigen kwaliteit onderzoekt en bewaakt,
 3. haar tekorten al dan niet zelfstandig kan wegwerken
- (zie artikel 38 van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs, 8 mei 2009).

Een doorlichting is dus een onderzoek van

1. de onderwijsreglementering,
2. de kwaliteitsbewaking door de school,
3. het algemeen beleid van de school.

Een onderzoek in drie fasen

Een doorlichting bestaat uit drie fasen: het vooronderzoek, het doorlichtingsbezoek en het doorlichtingsverslag.

- Tijdens het vooronderzoek bekijkt het inspectieteam de gehele school aan de hand van het CIP0-referentiekader. Het vooronderzoek wordt afgesloten met een doorlichtingsfocus: een selectie van te onderzoeken aspecten tijdens het doorlichtingsbezoek.
- Tijdens het doorlichtingsbezoek voert de onderwijsinspectie het onderzoek uit aan de hand van observaties, gesprekken en analyse van documenten.
- Het doorlichtingsverslag beschrijft het resultaat van de doorlichting, bevat een advies over de verdere erkenning en wordt gepubliceerd op www.doorlichtingsverslagen.be.

Een gedifferentieerd onderzoek

1. Omdat de onderwijsinspectie gedifferentieerd doorlicht, onderzoekt het inspectieteam in de school een selectie van de onderwijsreglementering:
 - het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen
Hiertoe selecteert de onderwijsinspectie een aantal structuuronderdelen.
Daarbij onderzoekt de onderwijsinspectie altijd de volgende procesvariabelen uit het CIP0-referentiekader:
 - ♦ het onderwijsaanbod
 - ♦ de uitrusting
 - ♦ de evaluatiepraktijk
 - ♦ de leerbegeleiding.
 De onderwijsinspectie onderzoekt ook altijd de vakoverschrijdende eindtermen.
 - een selectie van andere erkenningsvoorwaarden, waaronder de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne.
 - een selectie van overige regelgeving.
2. Om de kwaliteitsbewaking door de school na te gaan, selecteert het inspectieteam een aantal procesvariabelen. Het inspectieteam gaat met de kwaliteitswijzer na of de school voor deze procesvariabelen aandacht heeft voor
 - doelgerichtheid: welke doelen stelt de school voorop?
 - ondersteuning: welke ondersteunende initiatieven neemt de school om efficiënt en doelgericht te werken?
 - doeltreffendheid: bereikt de school de doelen en gaat de school dit na?
 - ontwikkeling: heeft de school aandacht voor nieuwe ontwikkelingen?

3. Het inspectieteam onderzoekt ten slotte het algemeen beleid van de school aan de hand van vier procesvariabelen: leiderschap, visieontwikkeling, besluitvorming, kwaliteitszorg.

Het advies

De adviezen die de onderwijsinspectie uitbrengt, hebben betrekking op alle of op afzonderlijke structuuronderdelen van de school. De onderwijsinspectie kan drie adviezen uitbrengen:

- een gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de verdere erkenning van de school of van structuuronderdelen.
- een beperkt gunstig advies: het inspectieteam adviseert gunstig over de erkenning van de school of van structuuronderdelen als de school binnen een bepaalde periode voldoet aan de voorwaarden vermeld in het advies.
- een ongunstig advies: het inspectieteam adviseert om de procedure tot intrekking van de erkenning van de school of van structuuronderdelen op te starten.

Bij een ongunstig advies beoordeelt de onderwijsinspectie bovendien of de school de vastgestelde tekorten zelfstandig kan wegwerken.

Tot slot

Binnen een termijn van dertig kalenderdagen na ontvangst van het definitieve doorlichtingsverslag informeert de directeur van de school de ouders en leerlingen over de mogelijkheid tot inzage.

Binnen de dertig kalenderdagen na ontvangst moet de directeur van de school het verslag volledig bespreken tijdens een personeelsvergadering. Het bestuur van de school of zijn gemandateerde tekent het verslag voor gezien. Het bestuur stuurt het binnen dertig kalenderdagen na ontvangst terug naar de onderwijsinspectie en maakt eventueel melding van zijn opmerkingen.

De school mag het verslag niet gebruiken voor publicitaire doeleinden.

Meer informatie?

www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be

1 SAMENVATTING

Het Spectrumcollege Middenschool Sint-Jan is een autonome middenschool gelegen in Beringen. De school maakt deel uit van de scholengemeenschap Spectrumcollege en biedt een brede waaier van basisopties en beroepenvelden aan in de A- en de B-stroom van de eerste graad. De school profileert zich als een zorgzaam thuis voor alle leerlingen en probeert de ouders in sterke mate te betrekken bij haar werking. De laatste schooljaren stijgt het aantal leerlingen licht.

Op de campus heerst een aangenaam en gestructureerd schoolklimaat. De personeelsleden zijn gedreven en werken nauw samen. De directie is toegankelijk en staat open voor externe ondersteuning. Mede door de empathische sturing door het beleid heerst er een ontwikkelingsgerichte dynamiek binnen de vakgroepen. De school draagt de zorg voor het welbevinden van zowel de leerlingen als het personeel hoog in haar vaandel.

Voor het erkenningsonderzoek onderzocht de onderwijsinspectie een representatief staal van het onderwijsaanbod: Nederlands in alle basisopties, Frans in de A-stroom, techniek in de A-stroom en in het eerste leerjaar B en wiskunde in de A-stroom. Het onderzoek levert een positief beeld op. De leerplanrealisatie voldoet voor alle onderzochte vakken. De lessen zijn kwaliteitsvol en het beleid ondersteunt de werking. Voor techniek is het aanbod zelfs een voorbeeld van goede praktijk.

De school streeft voldoende planmatig de vakoverschrijdende eindtermen en ontwikkelingsdoelen na. De meerderheid van deze eindtermen komt in diverse projecten aan bod. De inventarisatie van de realisatie in de vakken is aan de gang. De school werkt nauw samen met de scholengemeenschap om de planning verder uit te werken.

Op het vlak van de bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne voldoet de school aan de minimale verwachtingen. Een aantal werkpunten verdienen wel de nodige aandacht. In het kader van een masterplan voor de scholengemeenschap zullen de volgende jaren een aantal noodzakelijke aanpassingen gebeuren.

Naast de beoordeling van de onderwijsdoelstellingen en een selectie van de onderwijsreglementering onderzocht de inspectie de leerbegeleiding, de evaluatiepraktijk en het algemeen beleid. Voor de uitwerking van de leerbegeleiding rekent de school op het zorgteam en werkt zij nauw samen met de scholengemeenschap. Het beleid ondersteunt dit proces en stuurt bij indien nodig. De school hanteert geen objectieve criteria om de doeltreffendheid van haar acties te meten. Over het algemeen blijkt echter zowel de preventieve leerbegeleiding als de remediëring kwaliteitsvol.

Het beleid stuurt de evaluatiepraktijk vooral organisatorisch aan en laat de inhoudelijke invulling over aan de vakgroepen. Alhoewel de meeste leraren leerplangericht evalueren, maakt de school haar visie op evalueren niet helemaal waar. Vooral het gebruik van de evaluatiegegevens voor de bijsturing en de zelfreflectie bij de leerling, gebeurt weinig. Ook de evaluatie van de verdiepingsdoelen staat nog niet helemaal op punt.

De directie is makkelijk aanspreekbaar voor leerlingen en personeel. Het beleid slaagt erin om de schoolvisie op een doeltreffende wijze te vertalen in doelen en acties. De school bevraagt frequent de leerlingen en ook de vakgroepen evalueren zichzelf. De kwaliteit van de onderwijsprocessen bewaakt de school door frequent formeel en informeel overleg. Voor alle processen zijn er procedures en stappenplannen. Het beleid monitort de voorbeelden van goede praktijk en verspreidt deze onder de vakgroepen. De leraren appreciëren de stille sturing vanwege de directie.

Op grond van de goede realisatie van de onderwijsdoelen, het respecteren van de regelgeving en de voldoende systematische bewaking van de bewoonbaarheid, veiligheid en de hygiëne besluit de onderwijsinspectie de doorlichting met een gunstig advies. Het beleidsvoerend vermogen van de school is voldoende krachtig om de werkpunten aan te pakken.

2 DOORLICHTINGSFOCUS

Op basis van het vooronderzoek en in het kader van een gedifferentieerde doorlichting selecteerde de onderwijsinspectie onderstaande structuuronderdelen en procesindicatoren/procesvariabelen voor verder onderzoek.

2.1 Structuuronderdelen in de doorlichtingsfocus

	Basisvorming	Specifiek gedeelte
VOET	x	
Graad 1 A	Frans, Nederlands, techniek, wiskunde	
Graad 1 B	Nederlands, techniek	
Graad 1 Grieks-Latijn	Frans, Nederlands, techniek, wiskunde	
Graad 1 Handel	Frans, Nederlands, techniek, wiskunde	
Graad 1 Industriële wetenschappen	Frans, Nederlands, techniek, wiskunde	
Graad 1 Kantoor en verkoop - Verzorging-voeding	Nederlands	
Graad 1 Latijn	Frans, Nederlands, techniek, wiskunde	
Graad 1 Mechanica-elektriciteit	Frans, Nederlands, techniek, wiskunde	
Graad 1 Moderne wetenschappen	Frans, Nederlands, techniek, wiskunde	
Graad 1 Nijverheid	Nederlands	
Graad 1 Sociale en technische vorming	Frans, Nederlands, techniek, wiskunde	

2.2 Procesindicatoren of procesvariabelen in de doorlichtingsfocus

Onderwijs - Begeleiding

Leerbegeleiding

Onderwijs - Evaluatie

Evaluatiepraktijk

3 RESPECTEERT DE SCHOOL DE ONDERWIJSREGLEMENTERING?

3.1 Respecteert de school de erkenningsvoorwaarden?

3.1.1 Voldoet de school aan de onderwijsdoelstellingen?

Het onderzoek naar het voldoen aan de onderwijsdoelstellingen levert voor de geselecteerde structuuronderdelen het volgende op.

3.1.1.1 Vakoverschrijdende eindtermen en ontwikkelingsdoelen (VOET/VOOD)

Voldoet

De school streeft in voldoende mate met een eigen planning de VOET/VOOD bij haar leerlingen na.

Beleid	De visie en de planning voldoen. In samenwerking met en onder impuls van de scholengemeenschap heeft de school een duidelijke visie op en planning voor de vakoverschrijdende eindtermen uitgewerkt. Vanuit de scholengemeenschap is een meerjarenplan uitgetekend om de VOET/VOOD te implementeren. De eindtermen leren leren en de context lichamelijke gezondheid en veiligheid krijgen aandacht binnen alle scholen van de scholengemeenschap. De school zelf legt vooral de klemtoon op het nastreven van de contexten socio-relatieve ontwikkeling, mentale gezondheid en socio-culturele samenleving. In eerste instantie is de school vertrokken vanuit de activiteiten die zij binnen- en buitenschools organiseert. Vorig schooljaar hebben de vakgroepen hun bijdrage aan de VOET/VOOD vanuit de vakken verstevigd. Dit schooljaar staat een verdere inventarisering vanuit de vakken op het programma. Hierdoor is momenteel het overzicht en de planning nog niet volledig en zijn er vermoedelijk nog enkele hiaten wat betreft de gerichtheid op alle VOET/VOOD en alle leerlingengroepen.
Doelgerichtheid	
Ondersteuning	De organisatiestructuur zorgt voor een adequate ondersteuning voor het implementeren van de VOET/VOOD. Een werkgroep op het niveau van de scholengemeenschap stuurt het gemeenschappelijk overleg voor al haar scholen. In overleg met de directeur zorgt de coördinator voor een schooleigen vertaling van de visie en voor de aansturing van de concretisering ervan. De school investeert via diverse kanalen in de communicatie over de VOET/VOOD en zorgt ervoor dat haar visie en aanpak door de leraren gekend is. Ze tracht de planlast voor het implementeren van de VOET/VOOD zo laag mogelijk te houden.
Doeltreffendheid	De werkgroep binnen de scholengemeenschap evalueert systematisch de VOET/VOOD-werking en stuurt bij waar nodig. Werkpunten en doelstellingen worden jaarlijks vastgelegd. De school zelf neemt initiatief om de inspanningsverplichting voor de VOET/VOOD te stimuleren. Ze besteedt aandacht aan de band tussen de eindtermen van de contexten en deze van de stam. De school heeft een duidelijk zicht op de realisatie van de VOET/VOOD binnen de georganiseerde activiteiten. Aangezien de bijdrage vanuit de vakken nog niet geanalyseerd is, heeft de school slechts een beperkt zicht op eventuele lacunes.

Ontwikkeling Er zijn verschillende professionaliseringsinitiatieven met nog enkele werkpunten op het vlak van breedte of effectiviteit. Het overleg binnen VOET/VOOD-werkgroep zorgt voor de uitwisseling van ideeën rond de aanpak en de organisatie van de activiteiten. Op beleidsniveau is de bevordering van de deskundigheid sterk aanwezig. De scholengemeenschap deed hiervoor een beroep op de pedagogische begeleiding en op externe deskundigen. Directieleden en interne begeleiders volgden nascholingen rond VOET/VOOD. Zij trachten de verworven expertise over te brengen naar het personeelsteam. Op uitvoeringsniveau is de deelname aan vormingen beperkt.

Uitvoering
Lichamelijke gezondheid en veiligheid De meerderheid van de eindtermen wordt met voldoende diepgang en bij de meeste leerlingen nagestreefd. Een inventaris toont aan dat heel wat van de georganiseerde activiteiten vorm en inhoud geven aan de diverse aspecten van deze context. De meeste eindtermen worden nagestreefd binnen de lessen lichamelijke opvoeding, de middagactiviteiten en een aantal vakoverstijgende projecten en activiteiten. De school levert heel wat inspanningen rond gezonde voeding, (verkeers)veiligheid, beweging en milieu. De bijdrage vanuit de vakken is nog niet voldoende duidelijk.

Mentale gezondheid Een groot deel van de eindtermen wordt met voldoende diepgang bij een meerderheid van de leerlingen nagestreefd. Verschillende activiteiten hebben aandacht voor een aantal aspecten van deze context. Onder meer omdat de bijdrage vanuit de vakken nog niet voldoende ingevuld is, zijn er enkele lacunes. Omgaan met eigen ontwikkeling en met relaties en het bevorderen van de (mentale) weerbaarheid komen ongetwijfeld aan bod, maar de inbreng vanuit de vakken is nog niet voldoende duidelijk. Aangezien de leerbegeleiding en de aandacht voor socio-emotionele ontwikkeling zowel op school- als op klasniveau sterk zijn, biedt een verdere inventarisatie mogelijkheden tot optimalisering van het bereik van deze context.

3.1.1.2 Frans in de eerste graad in de A-stroom (leerplan D/2010/7841/014)

Voldoet

De leerplanrealisatie voldoet. Het aanbod aan leerplandoelen is volledig en evenwichtig. De evaluatie gaat het bereiken van de leerplandoelstellingen na. De leerlingen worden uitstekend ondersteund in hun leerproces. De materiële uitrusting voldoet.

Onderwijsaanbod De leraren bieden de leerplandoelstellingen volledig en evenwichtig aan. De
Volledigheid aandacht gaat in voldoende mate naar de ontwikkeling van de communicatieve
Evenwicht vaardigheden. Het aanbod van tekstsoorten en verwerkingsniveaus is
Beheersingsniveau gevarieerd en representatief voor de leerplandoelstellingen.
Samenhang

Woordenschat en grammatica worden geregeld aangereikt en ingeoeffend in functionele taalsituaties en dit op basis van het aanbod in het leerboek, dat wordt aangevuld met eigen materiaal. De leraren hanteren het Frans als instructietaal. Dit ondersteunt over het algemeen de ontwikkeling van luister-, gespreks- en spreekvaardigheid, al zijn hier verschillen per klasgroep. Soms bestaat de neiging om snel terug te vallen op het Nederlands. De meeste doelen voor lees, schrijf- en spreekvaardigheid komen aan bod en worden geoefend op het door het leerplan aangegeven niveau.

De leerstrategieën voor de vijf vaardigheden krijgen expliciete aandacht in de klaspraktijk. Leerlingen oefenen een aantal strategieën doelgericht in. Het leerboek, films en ander extra materiaal vormen de bron voor het aanreiken van actuele onderwerpen en Franstalige cultuur.

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

Bijna elke klas is uitgerust met een computer, beamer en scherm. Deze apparatuur wordt ingezet om de lessen visueel te ondersteunen en luisteroefeningen aan te bieden. Verder kunnen de leraren via reservatie gebruik maken van drie computerlokalen en twee koffers met telkens twaalf tablets. Het gebruik van deze laatste is in volle ontwikkeling en nog niet ingeburgerd. Per klasgroep is ook een lesuur structureel gereserveerd in een computerlokaal.

In de leerlingennotities zijn echter op het schrijven van een email na, niet zoveel sporen te vinden van doelgerichte vaardigheidstraining met behulp van ICT, die wel een belangrijke rol vervult bij het inoefenen of remediëren van ondersteunende kennis.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatiepraktijk is leerplan-en vaardigheidsgericht. De beoordeling van de verschillende leerplancomponenten is vrij evenwichtig. De resultaten van de leerlingen zijn behoorlijk tot goed, met weinig onvoldoendes op jaarbasis.

Veel aandacht en zorg gaan uit naar de kwaliteit van de examens, die een groot gewicht hebben in het jaarresultaat (70% van de punten) en ook uitgebreid zijn. De vakgroep stelt de examens gezamenlijk op en maakt afspraken over de puntenverdeling. Zij tracht te variëren in de vraagstelling maar hergebruik van vragen komt toch nog voor.

Minder gelijkgerichtheid is er bij de beoordeling van het dagelijks werk (30 % van de punten). De vrij algemene afspraak binnen de vakgroep namelijk dat ook in het dagelijks werk de vaardigheden primeren, geeft aanleiding tot verschillende puntengewichten in de evaluatie dagelijks werk.

Zowel in het dagelijks werk als bij de examens zorgen de leraren ervoor dat woordenschat en spraakkunst in zinvolle communicatieve contexten getoetst worden. De beoordeling van de vaardigheden berust op functionele taaltaken. Het consequent gebruik van evaluatiecriteria objectificeert de beoordeling van de productieve vaardigheden. Strategieën komen expliciet aan bod in de evaluatiepraktijk.

Vakgebonden attitudes worden in kaart gebracht door een zelfevaluatie van de individuele leerling en een daarop aansluitende beoordeling van de leraar. De gebruikte omschrijvingen van de attitudes geven geen informatie over de vorderingen die de leerlingen in de loop van de eerste graad maken.

De vakgroep wenst de evaluatie transparant te maken voor de ouders en slaagt daar gedeeltelijk in door onder meer de gebruikte terminologie te verduidelijken. De woordcommentaar bij de behaalde cijfermatige resultaten is echter veeleer summier. Daardoor kunnen de ouders moeilijk inschatten op

welk gebied of in welke vaardigheid hun zoon of dochter sterk of minder sterk is.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

De lessen verlopen in een aangenaam en stimulerend leerklimaat. In samenspraak met de andere collega's en ondersteund door de GOK – en taalbeleidsverantwoordelijken, testen de leraren momenteel een aantal interactieve werkvormen uit om de spreekvaardigheid van de leerlingen te stimuleren en te verbeteren.

De preventieve ondersteuning van het leerproces is sterk uitgebouwd. De leraren reiken schrijf- en spreekkaders aan en besteden veel aandacht aan taalleerstrategieën en studietips voor de ondersteunende kennis. Deze leerstrategieën worden klassikaal samen met de leraar ingeoefend. Herhalingsopdrachten, leerstofoverzichten en de aansporing om schriftelijk te studeren, bereiden de leerlingen degelijk voor op de examens.

Wanneer het wat moeilijker gaat in de dagelijkse lessen of de toetsresultaten tegenvallen, kunnen de leerlingen beroep doen op structureel vastgelegde bijwerkmomenten. Extra oefeningen zijn ook beschikbaar op het elektronische platform. Leerlingen die daar baat bij hebben, nemen bij minder goede resultaten op de examens deel aan werkwinkels leren leren voor Frans. De remediëringsinitiatieven worden consequent geregistreerd in de agenda en het leerlingenvolgsysteem. De klassenraad volgt het effect van de aangeboden remediëring op. Voor de vaardigheden is het aanbod aan remediëring veeleer beperkt.

Een zelfevaluatieformulier, dat bij elke herhalingsstoets en examen gevoegd wordt, zet de leerlingen aan tot reflectie op hun taalleren.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De leraren bewaken de gelijkgerichtheid en de horizontale en verticale samenhang binnen de graad door regelmatig formeel en veelvuldig informeel overleg. De vakgroep heeft de afgelopen jaren veel energie besteed aan het meer leerplangericht werken en werd daarbij ondersteund door de pedagogische begeleiding. Onder meer werd de evaluatiepraktijk kritisch bekeken en bijgestuurd. De vakgroep legt jaarlijks prioriteiten vast in de werkpunten, die zij vaststelt op basis van studie van het leerplan en de doorlichtingsverslagen van de inspectie.

De vakgroep neemt geregeld deel aan nascholingen van algemeen pedagogisch-didactische aard en bekwaamt zich momenteel in het gebruik van tablets in de klaspraktijk.

3.1.1.3 Nederlands in de eerste graad in de A-stroom (leerplan D/2010/7841/016)

Voldoet

Het onderwijsaanbod is voldoende afgestemd op de communicatieve functie van de taal. De leerplandoelstellingen worden vrij evenwichtig aangereikt. De leerlingenevaluatie is transparant. De leerbegeleiding is sterk.

Onderwijsaanbod Het taalvaardigheidsonderwijs staat voldoende centraal binnen het onderwijsaanbod. De communicatieve functie van de taal heeft sinds vorig schooljaar meer aandacht gekregen, onder meer met de invoering van een ander leerwerkboek dat beter aansluit bij de visie van het leerplan. De vakgroep tracht in voldoende mate de taalbeschouwing in functie van de taalvaardigheden aan te bieden. Er is hierin een positieve evolutie vast te stellen en de leraren trachten verder de integratie tussen de taalvaardigheden en de taalbeschouwing te verhogen. De taalbeschouwing vertrekt echter nog niet voldoende regelmatig vanuit de reflectie op het eigen en andermans taalgebruik. De leerlingen krijgen niet steeds voldoende kansen om na te denken over taal en taalsystemen, zelf oplossingen te zoeken, hun taalgevoel aan te scherpen en hun taalgebruik bij te sturen.

De leraren hebben ruim aandacht voor de ontwikkeling van de leesvaardigheid. De luister- en kijkvaardigheden worden te weinig doelgericht ingeoeffend. Het aanbod aan tekstsoorten is vrij beperkt. De ontwikkeling van de spreek- en gespreksvaardigheden vertrekken voldoende van gespreks- en spreekkansen tijdens de lessen. De school heeft het gebruik van taalactiverende en interactieve werkvormen gepromoot en ondersteunende professionalisering hiervoor georganiseerd. De resultaten ervan zijn duidelijk zichtbaar in de klaspraktijk. De leerlingen zijn vertrouwd met de aangereikte werkvormen en gaan op een speelse manier met taal om. De leraren stimuleren hun taalontwikkeling op een spontane en authentieke wijze. De leerlingen krijgen voldoende schrijfkansen. Het aantal authentieke en functionele schrijfp opdrachten is echter vrij beperkt. Over het algemeen verloopt de integratie van de verschillende vaardigheden in toenemende mate voldoende soepel vanuit levendig taalgebruik. De vakgroep heeft de beschikking over een leerlijn voor de taalvaardigheden, maar deze is nog niet voldoende geconcretiseerd in taalopdrachten. Een groeilijn voor de taalvaardigheden over de leerjaren heen is niet duidelijk uitgetekend.

De aanzet tot de literaire competentie is sterk aanwezig. Het leesdossier vormt een voorbeeld van goede praktijk voor de integratie van verschillende vaardigheden. Naast lees-, schrijf- en spreekvaardigheden is er onder meer aandacht voor informatieverwerking, ICT-vaardigheden en organisatiebekwaamheid.

Uitrusting De leraren beschikken voor de realisatie van de leerplandoelen over voldoende leermiddelen. Projectiemogelijkheden worden frequent ingezet voor een visuele en auditieve ondersteuning van de lessen. De school biedt mogelijkheden tot ICT-integratie via het reserveren van een ICT-lokaal. De leerlingen maken vooral gebruik van de verwerkingsmogelijkheden met ICT voor naschoolse opdrachten met tekstverwerking of voor digitale oefenvormen.

Regelmatig krijgen zij tevens via het digitale platform van de school opdrachten en correctiesleutels aangeboden. Het digitale platform wordt ook als communicatiemiddel gebruikt.

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De evaluatie is voor de leerlingen voldoende transparant. De leraren informeren hen over de verwachtingen en de gebruikte beoordelingscriteria bij de evaluatie. Op de toetsen en examens is de puntenverdeling duidelijk aangebracht. De leraren leveren behoorlijke inspanningen om de toetsen en examens kwaliteitsvol op te stellen. De examens worden in gezamenlijk overleg opgesteld. Ook voor de opdrachten binnen het dagelijks werk is er een grote gelijkvormigheid vanuit een sterke collegiale samenwerking. De vakgroep streeft in toenemende mate de integratie van taalvaardigheden en taalbeschouwing na. Zowel in puntengewicht als in frequentie helt de evaluatiepraktijk echter vrij sterk over naar de beoordeling van de beheersing van de taalbeschouwing. De beoordeling van de taalvaardigheden komt wel aan bod, maar vooral voor de spreek-, luister- en kijkvaardigheid is het evaluatieaanbod vrij zwak. Dit schooljaar heeft de vakgroep al een aantal bijsturingen aangebracht om de vaardigheden meer onder de aandacht te brengen. Voor spreek- en schrijfvaardigheid is een vorderingsfiche in gebruik genomen die tot doel heeft de beheersing van de taalvaardigheid beter in kaart te brengen en op te volgen. De leraren besteden aandacht aan vakgebonden attitudes en het toepassen van strategieën. Deze elementen zijn ook opgenomen in de evaluatiepraktijk. Daarnaast worden de leerlingen frequent aangespoord tot zelfevaluatie over hun geleverde inspanningen en hun studiehouding.

De vakgroep maakt in het tweede leerjaar een gedeeltelijk onderscheid in de evaluatiepraktijk tussen de theoretisch gerichte basisopties en de praktisch gerichte basisopties. Het uitgangspunt is basis en verdieping te evalueren. Er is echter geen duidelijkheid wat onder basis of verdieping wordt begrepen. In de praktijk gaat het vaak om een aantal opdrachten waarvan de beoordelingscesuur lager of hoger ligt. Deze wijze van beoordelen levert geen bijkomende informatie op over het kennen en kunnen van de leerlingen.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

Bij de aanvang van het schooljaar brengt de school de talige beginsituatie van de leerlingen in kaart met een genormeerde toets. Aanvullend verzamelen alle leraren gegevens aan de hand van een observatiefiche en leveren de leerlingen een zelfevaluatie aan. De GOK-begeleiders (gelijke onderwijskansen) zorgen voor de analyse van de gegevens en voor de informatiedoorstroming naar de leraren. Leerlingen met een taalachterstand krijgen een extra aanbod taalopdrachten of volgen naschools taalsteunlessen. Een systematische opvolging en resultaatsmeting van de geleverde inspanningen is nog niet sterk ontwikkeld. Het talenbeleid op schoolniveau is sterk aanwezig. Diverse initiatieven zijn erop gericht dat elke leraar ook zijn rol als taalleerkracht opneemt.

Zowel de preventieve als de curatieve leerbegeleiding staat op stevige fundamenten. De leerlingen krijgen talrijke hulpmiddelen aangereikt om de leerstof te verwerken of om van remediërende initiatieven gebruik te maken. Het

klasklimaat is aangenaam en respectvol. De leraren hanteren regelmatig taalactiverende en uitdagende werkvormen. De leerlingen genieten de nodige leerondersteuning. Zij krijgen naast algemene leertips een brede waaier aan vakleertips. Voor hun opdrachten leren zij strategische vaardigheden toe te passen bij de voorbereiding, planning, uitvoering en beoordeling ervan.

Schrijfkaders en spreekplannen bieden assistentie voor de uitvoering van schrijf- en spreekopdrachten. Voor de voorbereiding van de examens kunnen ze gebruik maken van een leerstofoverzicht, een checklist en een aanbod aan extra oefeningen. Leerlingen met specifieke leermoeilijkheden krijgen de nodige ondersteuning. De leraren hebben aandacht voor de aspecten van brede basiszorg en van de verhoogde zorg.

De aandacht voor schooltaalwoorden staat in het teken van de versterking van de schoolse taalvaardigheid. Het schooltaalwoordenboekje is goed gekend en in gebruik door leraren en leerlingen. Het reflecteren over taal en over het taalgebruik is nog niet sterk geïntegreerd. De leerlingen leren nog niet voldoende om in eerste instantie zelf hun taalfouten bij te sturen en na te denken over de regels die een taal beheersen. De leraren hebben aandacht voor het correct taalgebruik in de notities en de taken van de leerlingen. De leerlingen leren om te reflecteren over hun inzet en studiehouding voor het vak.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De samenwerking binnen de vakgroep is sterk. Er wordt frequent vergaderd. De samenwerking resulteert in een gelijkgericht programma en een grote mate van gelijkvormigheid. Indien nodig maakt de vakgroep gebruik van externe ondersteuning. De leraren volgen regelmatig vakgerichte en pedagogische nascholingen. De vakgroep staat open voor externe evaluaties en voor aanbevelingen. Het schoolbeleid heeft vorig schooljaar de vakgroepen aangespoord tot een zelfevaluatie over de formele en inhoudelijke werking van de vakgroepen. Ook de vakgroep zelf heeft voldoende kritisch en zelfevaluerend vermogen. Zo is de representativiteit van de evaluatiepraktijk in kaart gebracht en staan de nodige bijstellingen op het programma.

3.1.1.4 Nederlands in de eerste graad in de B-stroom (leerplan D/2010/7841/019)

Voldoet

De ontwikkelingsdoelen en leerplandoelstellingen worden in voldoende mate nagestreefd. De leerbegeleiding is sterk. De vakgroep houdt in sterke mate rekening met de kenmerken en de talige behoeftes van de doelgroep. De evaluatiepraktijk is in behoorlijke mate afgestemd op de ontwikkelingsdoelen.

Onderwijsaanbod

*Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang*

Bij het aanreiken van het onderwijsaanbod legt de vakgroep de nadruk op de communicatieve functie van de taal, zoals gesteld in de visie op de ontwikkelingsdoelen van het vak Nederlands. Het bevorderen van de praktische en functionele taalvaardigheid van de leerlingen staat centraal. Bij het verwerven van de taal komen de vijf vaardigheden (luisteren, kijken, spreken, lezen en schrijven) voldoende aan bod. De ontwikkeling van de luister- en kijkvaardigheid krijgt over het algemeen wat minder aandacht. Het bevorderen

van de spreekdurf en een goede spreekattitude is sterk aanwezig. Het ontwikkelen van de leesvaardigheid en het aanmoedigen tot leesplezier komen voldoende aan bod.

Voor het stimuleren van de taalvaardigheid vertrekken de leraren over het algemeen van natuurlijke en authentieke situaties. Ze gebruiken in sterke mate communicatieve en activerende werkvormen. Ze begeleiden hun leerlingen energiek in het stimuleren en het verbeteren van hun actieve en passieve (productieve en receptieve) taalbeheersing. Binnen het verkennen en uitdiepen van de taalvaardigheden is nog ruimte voor een meer gerichte aandacht voor praktische en alledaagse gebruikssituaties.

De taalbeschouwing gaat niet steeds voldoende uit van het principe dat jongeren in eerste instantie dienen na te denken over taal en taalsystematiek. Ook de aandacht voor het reflecteren over hun eigen en andermans taalgebruik is vrij beperkt. De leraren besteden aandacht aan het correct taalgebruik in opdrachten, toetsen en cursusmateriaal, maar zij zetten hun leerlingen niet voldoende aan tot zelfreflectie en zelfcorrectie. Soms ontbreekt het de leerlingen ook aan de nodige motivatie om de Nederlandse taal correct te gebruiken. Uit een schoolenquête blijkt dat heel wat leerlingen alleen nog het Nederlands in klasverband gebruiken. De thuis- en gebruikstaal is vaak een andere taal. De leraren trachten het verwerven van woordenschat en de aandacht voor een correcte spelling op een speelse en uitdagende wijze aan de man te brengen. De transfer hiervan naar functionele toepassingen is vrij beperkt

Uitrusting
ICT
Inzet uitrusting
Leermiddelen

De school beschikt over voldoende leermiddelen voor de realisatie van de leerplandoelen. Woordenboeken zijn vlot beschikbaar. De mogelijkheid tot het projecteren van ondersteunend tekst- en beeldmateriaal is in elk klaslokaal aanwezig. De klaslokalen zijn aangenaam. Het meubilair is vlot verplaatsbaar voor taalgerichte werkvormen. De ICT-integratie is vrij beperkt. De leerlingen maken wel gebruik van de verwerkingsmogelijkheden met ICT voor naschoolse opdrachten met tekstverwerking of voor digitale oefenvormen.

Evaluatiepraktijk
Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

De vakgroep volgt het evaluatiebeleid voor de B-stroom. Ze opteert voor een gespreide evaluatie met tussentijds wat grotere herhalingstoetsen. De vakgroep hecht veel belang aan het laten ervaren van (studie)succes. De evaluatiepraktijk is vrij evenwichtig afgestemd op de leerplandoelen. De beoordeling van de taalvaardigheden neemt echter niet het merendeel van de evaluatie-opdrachten en van de puntenverdeling in. De evaluatiecriteria zijn transparant en de leerlingen zijn op de hoogte van de aandachtspunten. De criteria en de gehanteerde evaluatiefiches voor de beoordeling van de taalvaardigheden zijn voldoende op maat van de leerling uitgewerkt. De leraren verzamelen voldoende evaluatiegegevens om een goed beeld te verkrijgen van

de sterktes en zwaktes van hun leerlingen. Om het groeiproces voor de taalvaardigheden beter in kaart te brengen zijn groeifiches in gebruik. De evaluatie is gekoppeld aan een aanbod van geschikte en doelgerichte remediëring en differentiatie. De vakgroep heeft nog een verdere uitdaging in het aanwenden van de evaluatie in dienst van het leren en in functie van het bijsturen van het leerproces.

Algemene attitudes worden weergegeven in een attituderapport op schoolniveau. De vakgebonden attitudes krijgen aandacht binnen de evaluatiefiches. Binnen de onderwijspraktijk is er een behoorlijk sterke aandacht voor het toepassen van strategieën voor het uitvoeren van de taalopdrachten. Toch is de procesmatige aanpak te weinig een element van de beoordeling.

Leerbegeleiding

*Preventief
Curatief*

Bij de aanvang van het schooljaar brengt de school de talige beginsituatie van de leerlingen in kaart met een genormeerde toets. Aanvullend verzamelen alle leraren gegevens aan de hand van een observatiefiche en leveren de leerlingen een zelfevaluatie aan. De GOK-begeleiders (gelijke onderwijskansen) zorgen voor de analyse van de gegevens en voor de informatiedoorstroming naar de leraren. Leerlingen met een taalachterstand krijgen een extra aanbod taalopdrachten of volgen naschools taalsteunlessen. Een systematische opvolging en resultaatsmeting van de geleverde inspanningen is nog niet sterk ontwikkeld. Het talenbeleid op schoolniveau is sterk aanwezig. Diverse initiatieven zijn erop gericht dat elke leraar ook zijn rol als taalleerkracht opneemt.

Het klasklimaat is aangenaam en respectvol. De leerlingen genieten de nodige leerondersteuning. Zowel de preventieve als de curatieve leerbegeleiding staat op stevige fundamenteën. De leerlingen genieten van een vrij intensieve begeleiding en opvolging. De leraren werken taak- en taalgericht. Om de taaltaken uit te laten voeren, reiken ze hun leerlingen stappenplannen en strategieën aan. Schrijf- en spreekkaders ondersteunen de opdrachten. Om de zelfstandigheid van de leerling te verhogen, gebruiken de leraren aangepaste werkvormen zoals het begeleid zelfstandig leren. Regelmatig is er aandacht voor schooltaalwoorden en instructietaal.

De school inventariseert de geattesteerde leermoeilijkheden en tekent voor de betrokken leerlingen een gepaste begeleiding uit. De leraren zijn hierover goed geïnformeerd en passen de nodige ondersteunende stappen en maatregelen toe.

Deskundigheidsbevordering

*Overleg
Vorming*

De samenwerking binnen de vakgroep is sterk. Er wordt frequent vergaderd. De samenwerking resulteert in een gelijkgericht programma en een grote mate van gelijkvormigheid. Indien nodig maakt de vakgroep gebruik van externe ondersteuning. De leraren volgen regelmatig vakgerichte en pedagogische vormingen. De vakgroep staat open voor externe evaluaties en voor

aanbevelingen. Het schoolbeleid heeft vorig schooljaar de vakgroepen aangespoord tot een zelfevaluatie over de formele en inhoudelijke werking van de vakgroepen. Ook de vakgroep zelf heeft voldoende kritisch en zelfevaluerend vermogen. Zo is de representativiteit van de evaluatiepraktijk in kaart gebracht en staan de nodige bijstellingen op het programma.

3.1.1.5 Techniek in de eerste graad in de A-stroom (leerplan D/2010/7841/017) en in het eerste leerjaar B (leerplan D/2010/7841/020)

Voldoet

De leerplandoelstellingen worden in voldoende mate aangeboden en gerealiseerd. De evaluatie is voldoende afgestemd op de leerplandoelstellingen. De infrastructuur en de minimale materiële vereisten voldoen om de leerplandoelstellingen te realiseren.

Onderwijsaanbod

Volledigheid
Evenwicht
Beheersingsniveau
Samenhang

In de A-stroom worden via projecten de vijf toepassingsgebieden in voldoende mate volgens de leerplanvisie aangeboden. Zowel de kerncomponenten (technisch systeem, technisch proces, hulpmiddelen en keuzes) als de dimensies (begrijpen, hanteren, duiden) vinden een draagvlak binnen deze toepassingsgebieden. De meeste projecten vertrekken vanuit een concrete probleemstelling. Door de diversiteit van de oefeningen slagen de leraren er in om de interesse voor techniek en de technische geletterdheid bij de leerlingen te verhogen. Het voorbije schooljaar werd het toepassingsgebied biochemie onvoldoende behandeld. Dit is voor het huidige schooljaar bijgesteld. Over de twee leerjaren heen evolueren de techniekprojecten nog onvoldoende van gesloten en eenvoudige projecten naar meer open, creatieve en complexe projecten. Binnen de projectbundels zijn een aantal opdrachten niet altijd correct volgens de vijf stappen van het technisch proces uitgewerkt. Het betreft vooral de stappen 'in gebruik nemen' en 'evalueren'. Door het gebruik van een goed uitgewerkt portfolio krijgen de leerlingen een goed overzicht van hun interesses en kwaliteiten.

De school biedt in het eerste leerjaar B de verkenningsgebieden elektriciteit, hout, metaal, verzorging en voeding aan. Het verkenningsgebied informatie- en communicatietechnologie (ICT) is in grote mate geïntegreerd in de uitgewerkte projecten voor de overige verkenningsgebieden. De lestijden zijn in clusters van minimum twee uren evenwichtig geprogrammeerd. De leerplan- en de ontwikkelingsdoelen worden nagenoeg volledig aangereikt via een aantal goed gekozen projecten en in voldoende mate nagestreefd. Afhankelijk van het verkenningsgebied varieert de diepgang. De beheersingsniveaus 'begrijpen', 'duiden' en 'hanteren' zijn opgenomen in het geheel van de projecten, maar komen niet altijd even expliciet tot uiting in de onderwijspraktijk. Hoewel het technisch proces herkenbaar is in de meeste leerstofdelen en/of in de toegepaste handelingen, wordt deze logische structuur nog te beperkt aangewend om de leerlingen meer houvast te geven en om hun zelfredzaamheid te bevorderen. Bij de herwerking van de projecten voor dit schooljaar is de integratie van ICT tijdens de lessen en/of bij de opdrachten aanzienlijk uitgebreid. In de projectbundels worden vaak 'woordzoekers' en kruiswoordraadsels als uitbreidingsopdrachten toegevoegd waarbij de

leerlingen zich oefenen in het gebruik van vakbegrippen en -taal. Het duidelijk maken in welke beroepen en sectoren de uitgevoerde technieken aangewend worden, dient nog meer te worden geduid.

Uitrusting <i>ICT</i> <i>Inzet uitrusting</i> <i>Leermiddelen</i>	De school beschikt over meerdere degelijk uitgeruste technieklokalen waar voldoende gereedschappen en machines aanwezig zijn om de leerplanrealisatie te bevorderen en de lessen aanschouwelijk te onderbouwen. De school beschikt bovendien over een goed uitgeruste didactische keuken en een vaklokaal ‘verzorging’, waar de realisaties met betrekking tot deze leerinhouden kunnen uitgevoerd worden. De collectieve beschermingsmiddelen aan de machines en de veiligheidsinstructiekaarten zijn ter beschikking. De persoonlijke beschermingsmiddelen zijn voorhanden.
Evaluatiepraktijk <i>Evenwicht</i> <i>Volledigheid</i> <i>Beheersingsniveau</i> <i>Transparantie</i>	De school opteert voor het vak techniek voor gespreide evaluatie. Deze is voldoende valide en bestaat zowel uit proces- als productevaluatie. Er zijn concrete afspraken over de verhoudingen tussen kennis, vaardigheden en vakgebonden attitudes. Voor de theoretische leerinhouden zijn de meeste vragen bij de toetsing duidelijk opgesteld en afgestemd op de leerplandoelstellingen. De evaluatie opgenomen ‘in de projectbundels’ van de A-stroom is niet steeds duidelijk gekoppeld aan de doelstellingen en het correct doorlopen van het technisch proces. De evaluatie wordt nog onvoldoende als onderdeel van het leerproces en van het bijsturen van het leerproces gezien. De remediëring bestaat hoofdzakelijk uit het onmiddellijk bijsturen van de leerlingen tijdens de lessen. Nieuwe evaluatievormen zoals coöperatieve evaluatie, peerevaluatie en zelfevaluatie worden wel gestimuleerd, maar nog onvoldoende doeltreffend gebruikt waardoor kansen gemist worden om de leerlingen meer zelfstandig hun leerproces in eigen handen te laten nemen.
Leerbegeleiding <i>Preventief</i> <i>Curatief</i>	Het sterk geëngageerde lerarenteam doet veel inspanningen om de leerlingen te motiveren en om onderwijs te brengen dat aansluit bij de leefwereld van de leerlingen. Ze schatten de mogelijkheden van hun leerlingenpubliek goed in. In de lessen heerst een aangenaam leefklimaat. Er zijn nog groeikansen om creativiteit, innovatie en uitdaging sterker te implementeren, waardoor men de aantrekkingskracht en het verrassingsselement bij sommige projecten aanzienlijk kan verhogen. Zowel voor de A-stroom als voor het eerste leerjaar B wordt voor de invulling van de projecten gebruik gemaakt van kwaliteitsvol, door de leraren ontwikkeld cursusmateriaal. In de meeste leerlingenopdrachten is het technisch proces herkenbaar opgenomen en enkele projecten zijn een voorbeeld van goede praktijk. De leraren voorzien heel wat opdrachten waarbij leerlingen, individueel of in groepjes werken en zo de kennisinhouden en leerplandoelstellingen bereiken. De leerlingen van de A-stroom houden daarnaast een portfolio bij van hun vorderingen. Op basis van de aangereikte projecten en oefeningen zijn de leraren ertoe in staat de leerlingen goed te oriënteren in hun verdere schoolloopbaan. De technische realisaties dragen positief bij tot hun motivatie en het beleven van succeservaringen.
Onderwijsorganisatie <i>Organisatie curriculum</i> <i>Samenstelling klasgroepen</i>	De school biedt de lestijden in blok aan, wat functioneel is voor het realiseren van de leerplandoelen. De grootte van sommige klasgroepen in de A-stroom (tot 23 leerlingen) is ver boven het geadviseerde aantal door het leerplan. Hierdoor wordt het doeltreffend begeleiden van de leerlingen bij de uitvoering van de opdrachten en de realisaties zeer moeilijk, waardoor het actief leren in gedrang komt.

Deskundigheidsbevordering	De vakdeskundigheid en de samenwerking zijn sterke punten. De volledige vakgroep techniek vergadert op regelmatige basis en de werkgroepen A-stroom en eerste leerjaar ook nog afzonderlijk. Hierbij bespreken ze vakinhoudelijke aspecten zoals onder andere de instructiestrategie, de evaluatiecriteria en het aangeboden cursusmateriaal. Dit zorgt voor een grote gelijkgerichtheid onder de leraren. Regelmatig worden de projecten en de opdrachten geëvalueerd en bijgestuurd en binnen de vakgroep tracht men nieuwe ontwikkelingen op te volgen.
Onderwijsorganisatie	De leerplanrealisatie op lerarenniveau wordt nog niet systematisch door de vakgroep bewaakt. De leraren volgen voldoende vakgebonden nascholing.
<i>Beginsituatieanalyse</i>	
<i>Overleg</i>	
<i>Vorming</i>	

3.1.1.6 Wiskunde in de eerste graad in de A-stroom (leerplan D/2009/7841/003)

Voldoet

De leerlingen krijgen de meeste eindtermen en leerplandoelstellingen aangeboden. De evaluatie is voldoende evenwichtig en representatief.

Onderwijsaanbod	De leerlingen krijgen de meeste leerplandoelen met veel diepgang aangeboden.
<i>Volledigheid</i>	De vakgroep biedt alle onderwerpen op een hoog verwerkingsniveau aan. De leraren houden bij de planning voldoende rekening met de evenwichtige spreiding van de leerstof over het schooljaar.
<i>Evenwicht</i>	
<i>Beheersingsniveau</i>	
<i>Samenhang</i>	

De leerlingen verwerken een aantal basisdoelen met weinig diepgang. Bepaalde leerplandoelen over getallenleer (leerplandoelen G5 en G12) en sommige onderdelen van de meetkunde (leerplandoelen M32, M33 en M58) komen slechts beperkt aan bod.

Voor bepaalde onderwerpen is het evenwicht in onderwijstijd, die de vakgroep besteedt aan de basisleerstof en de verdiepingsdoelen, zoek. In bepaalde klassen oefenen de leerlingen zeer weinig de verdiepingsleerstof in.

De vakgroep besteedt in de les voldoende aandacht aan de diverse wiskundige vaardigheden. Rekenvaardigheid krijgt echter de meeste aandacht. Denk- en redeneervaardigheid en probleemoplossende vaardigheid komen in bepaalde klassen minder uitgebreid aan bod. Hierdoor ontwikkelen de leerlingen slechts in beperkte mate kritische zin ten aanzien van de wiskunde, zoals het leerplan verwacht.

Uitrusting	De materiële uitrusting om de leerplandoelstellingen te realiseren voldoet.
<i>ICT</i>	De bezochte lokalen zijn allemaal uitgerust met een computer en beamer. De leerlingen maken op een zinvolle wijze gebruik van het rekentoestel. De leraren moedigen de leerlingen aan om thuis te oefenen met behulp van een digitaal platform. In de lessen krijgen zij een aantal doelgerichte ICT-opdrachten.
<i>Inzet uitrusting</i>	
<i>Leermiddelen</i>	

Evaluatiepraktijk

Evenwicht
Volledigheid
Beheersingsniveau
Transparantie

Het aantal rekenoefeningen zonder context neemt een relatief groot deel van de evaluatietijd in beslag. Daarbovenop bevraagt de vakgroep rekenvaardigheid in contexten en in de meetkunde. Hierdoor is het aandeel van rekenen in de totale evaluatie zeer hoog. Ook andere vaardigheden komen echter aan bod. De examens zijn daardoor lang. Hierdoor komen de leerlingen er dikwijls niet toe om de verdiepingsvragen op te lossen. Ook omdat sommige klassen de verdiepingsdoelen tijdens de lessen weinig inoefenen, falen vele leerlingen voor dit onderdeel. De toetsing van de verdiepingsleerstof is bijgevolg niet valide. Voor de attestering telt dit cijfer echter niet mee, waardoor de evaluatie wel voldoet aan de vereisten van het leerplan. De school gebruikt de resultaten voor de verdiepingsleerstof enkel voor de oriëntatie van de leerlingen. Op dit ogenblik levert dit cijfer echter geen extra relevante informatie over de competenties van de leerling.

De toetsen zijn verzorgd en de vragen zijn duidelijk geformuleerd. De evaluatie is transparant, onder meer door een gedetailleerde vermelding van de puntenverdeling. Voor parallelklassen stellen de leraren gemeenschappelijke examens op. Tijdens het schooljaar meten de leraren via parate kennis- en priктоetsen de leervorderingen van de leerlingen.

De leraren inventariseren via een zelfevaluatie op de toetsen en de examens de leerhouding van de leerlingen. Deze bevraging geeft een beeld van de perceptie van de leerling omtrent de moeilijkheidsgraad van het examen en over de eigen inzet tijdens het schooljaar. De vakgroep gebruikt verder weinig objectieve cijfergegevens. Het gebruik van data voor de bijsturing van de evaluatiepraktijk en de leerbegeleiding is nog beperkt.

De leraren zijn nog op zoek naar een doeltreffende manier om vakattitudes in de evaluatie op te nemen. Recentelijk vertaalde de vakgroep de vakattitudes naar een aantal concrete meetbare effecten. Dit instrument staat nog in het begin van een ontwikkelingstraject.

Leerbegeleiding

Preventief
Curatief

In alle klassen is de curatieve leerbegeleiding sterk. De leraren bieden remediëringsoefeningen aan en stellen modeloplossingen ter beschikking. De vakgroep communiceert over alle genomen initiatieven via de leerlingenagenda. De leraren hanteren geen instrumenten om de doeltreffendheid van de remediëring na te gaan. Het rendement van de vele inspanningen is bijgevolg onduidelijk.

De lessen verlopen kalm en gestructureerd en de leraren hebben veel aandacht voor preventieve leerbegeleiding. Zij integreren 'leren leren' op een efficiënte wijze in de lesopbouw en stemmen het cursusmateriaal af op de noden van de leerlingen. De integratie van ICT in de les en in de cursus ondersteunt de verwerking van de leerstof. De leraren bieden stappenplannen aan en de leerlingen beschikken over een vademecum. De preventieve leerbegeleiding is een voorbeeld van goede praktijk.

De vakgroep besteedt voldoende aandacht aan taalvaardigheid. De leraren verwachten dat de leerling een wiskundige argumentatie kan opbouwen en geven regelmatig taalvaardigheidstips. Het effect bij de leerlingen blijft echter gering. Leerlingen hebben het dikwijls moeilijk om een wiskundige gedachtegang correct te verwoorden. Zij gebruiken niet altijd de correcte wiskundige terminologie en maken niet altijd een correcte Nederlandse zin. De onderlinge verschillen tussen de leraren zijn groter dan de vakgroep vermoedt.

Om de interesse en het enthousiasme bij de leerlingen te prikkelen neemt de school deel aan de wiskundeolympiade en gebruiken de leraren regelmatig activerende werkvormen.

Deskundigheidsbevordering Tijdens de twee schooljaren voorafgaand aan de doorlichting hebben de leraren een aantal nascholingen gevolgd. De multiplicatie is goed. De vakgroep houdt zich strikt aan de door de directie gestelde criteria.

*Overleg
Vorming*

De vakgroep bespreekt diverse onderwerpen en formuleert jaarlijks enkele concrete doelen. Het wegwerken van de teleurstellende resultaten voor de verdiepingsleerstof en het afstemmen van de leerbegeleiding op de evaluatie blijven echter werkpunten.

3.1.2 Voldoet de school aan de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'?

De instelling gaat op voldoende wijze haar situatie op het vlak van bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne na. Dat blijkt uit de regelmaat waarmee ze controles uitvoert. Daardoor kent ze de tekorten in de leer- en werkomgeving van het personeel en de leerlingen. De laatste jaren zijn er een aantal kleine renovaties uitgevoerd. In het kader van een masterplan voor de scholengemeenschap zullen de volgende jaren nog bijkomend een aantal renovaties (o.a. de sporthal) en nieuwbouwprojecten (o.a. de sanitaire blok voor de jongens) gerealiseerd worden.

Het vorige globaal preventieplan (2010-2015) was gestructureerd opgebouwd op basis van uitgevoerde risicoanalyses en de bevindingen van de externe en interne deskundigen. De meeste tekorten zijn op het ogenblik van de doorlichting weggewerkt en een ander deel zal worden weggewerkt door het uitvoeren van het masterplan. In afwachting neemt de school maatregelen om de situatie minimaal te verbeteren. De preventieadviseur geeft aan dat hij het laatste jaar over onvoldoende tijd beschikt om al zijn taken uit te voeren. Onder andere hierdoor zijn dit schooljaar een aantal aspecten van het veiligheidsbeleid onvoldoende opgevolgd. Zo heeft de school het nieuwe globaal preventieplan en jaaractieplan onvoldoende concreet uitgewerkt. Ze kan geen verslag voorleggen van de jaarlijkse rondgang door de interne preventieadviseur. Een preventief onderhoudsprogramma voor het instellingencomplex en de uitrusting is nog niet aanwezig.

De vaststellingen van deskundigen, die terug te vinden zijn in documenten, stemmen overeen met wat de onderwijsinspectie tijdens de doorlichting opmerkt. Op het vlak van de bewoonbaarheid en veiligheid voldoen de meeste kwaliteitsaspecten aan de minimale verwachtingen. De school heeft de laatste jaren inspanningen geleverd om een aantal tekorten op het vlak van de bewoonbaarheid, veiligheid, gezondheid en hygiëne weg te werken. Zo heeft ze onder andere de elektriciteitsinstallatie grotendeels aangepast aan de regelgeving. Een werkpunt voor de school is het uitvoeren en opvolgen van een aantal controles en richtlijnen. Zo worden bijvoorbeeld de ladders nog niet systematisch gecontroleerd door een bevoegd persoon en is de opslag van de producten met gevaarlijke eigenschappen nog niet altijd volgens de regelgeving. Op het ogenblik van de doorlichting werd ook de nooduitgang in blok B op de derde verdieping gedeeltelijk geblokkeerd door de opslag van goederen. De school dient een aangepaste vergunning aan te vragen voor de verstrekking van maaltijden. De instelling beschikt over een geactualiseerde asbestinventaris maar nog niet over een asbestbeheersplan.

Op het vlak van gezondheid en hygiëne voldoen bijna alle onderdelen aan de minimale kwaliteitseisen. Het personeel en de leerlingen kunnen beschikken over goed onderhouden lokalen en sanitaire installaties. De school heeft echter ruim onvoldoende urinoirs en toiletten (jongens en meisjes). In het masterplan zal de school een nieuw toiletblok bouwen voor de jongens en het aantal meisjestoiletten uitbreiden, waardoor dit tekort ten laatste tegen juni 2017 weggewerkt zijn.

De instelling krijgt een gunstig advies voor de erkenningsvoorwaarde bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne. De onderwijsinspectie vertrouwt op het beleidsvoerend vermogen van de school om de resterende tekorten weg te werken.

3.1.3 Voldoet de school aan de overige erkenningsvoorwaarden?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde erkenningsvoorwaarden levert het volgende op.

Onderzochte erkenningsvoorwaarde	
Leeft de school de bepalingen na over de taalregeling in het onderwijs? (codex so, art. 15, §1, 5°)	ja
Neemt de school de reglementering betreffende verlofregeling en aanwending van de schooltijd in acht? (codex so, art. 15, §1, 7°)	ja
Heeft de school een beleidscontract of beleidsplan met een centrum voor leerlingenbegeleiding dat minstens de verplichte bepalingen vermeldt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 39 en 40)	ja

3.2 Respecteert de school de overige reglementering?

Het onderzoek naar het voldoen aan de geselecteerde reglementering levert het volgende op.

Onderzochte regelgeving	
Is er een schoolreglement waarin de verplichte bepalingen correct zijn opgenomen? (codex so, art. 112 en 123/10)	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot een aantal leerlinggebonden materies	ja
• de lesspreiding en de vakantie- en verlofregeling voor leerlingen	ja
• de krachtlijnen inzake extra-murosactiviteiten, leerlingenstages, werkplekleren en school- of centrumvervangende onderwijsprogramma's	ja
• de samenwerking met andere onderwijsinstellingen, vormingsinstellingen of organisaties voor zover rechtstreekse impact op leerlingen	ja
• bepalingen in verband met het recht op onderwijs aan huis	ja
• de bijdrageregeling, afwijkingen en contactpersoon terzake	ja
• de inspraakmogelijkheden voor de betrokken personen in de school of centrum	ja
• de voorwaarden waaronder de betrokken leerling en de betrokken personen inzage kunnen uitoefenen in of een toelichting kunnen vragen bij of een kopie kunnen bekomen van de leerlingengegevens, waaronder de evaluatiegegevens	ja
• de organisatie van de leerlingenevaluatie	ja
• de lokale leefregels	ja
• de eventuele beroepsmogelijkheden voor de betrokken personen ten aanzien van betwiste beslissingen buiten beslissingen in verband met definitieve uitsluiting of leerlingenevaluatie	ja
• de basisprincipes van het schoolbeleid met betrekking tot reclame en sponsoring	ja
• engagementsverklaring waarin wederzijdse afspraken worden opgenomen	ja
• bepalingen over overdraging bij schoolverandering van leerlingengegevens naar de nieuwe school	ja
Is het schoolreglement conform het inschrijvingsrecht? (codex so, art. 110/1 tot 110/10)	ja
Informeert de school ouders en leerlingen en personeel over het centrum voor leerlingenbegeleiding waarmee ze samenwerkt? (codex so, art. 15, §1, 9° en decreet CLB, art. 33)	ja
Respecteert de voorziene verhaalmogelijkheid de reglementair voorgeschreven procedure? (codex so, art. 115/6)	ja
Respecteert de school voor secundair onderwijs de reglementaire bepalingen met betrekking tot oriëntering en evaluatie van leerlingen? (codex so, art. 115/6, §1, 256, §1, 1° en BVR van 19-7-2002)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van verworven bekwaamheid correct? (codex so, art. 115, tweede alinea en 252, §1, b)	ja
Verloopt het afleveren van attesten van lesbijwoning correct? (codex so, art. 115, derde alinea en 252, §2)	ja
Respecteert de school het minimumlessenrooster? (codex so, art. 148-157 en BVR van 19-7-2002)	ja

4 BEWAAKT DE SCHOOL DE EIGEN KWALITEIT?

Het onderzoek naar de kwaliteit en de kwaliteitsbewaking van de geselecteerde procesindicatoren of procesvariabelen levert het volgende op.

4.1 Leerbegeleiding

Doelgerichtheid De school heeft een omvattende visie op zorg, waarvan talenbeleid en het gelijke onderwijskansenbeleid deel uitmaken. Een schoolklimaat scheppen waarin elke individuele leerling optimale ontwikkelingskansen krijgt, vormt het basisprincipe van de leerlingenbegeleiding. Het schoolteam is zich zeer bewust van het feit dat de eerste graad belangrijke fundamenteën voor de verdere schoolloopbaan legt en wil de oriëntatie van de leerlingen zo dicht mogelijk laten aansluiten bij hun talenten. De leerlingen stimuleren, ondersteunen en begeleiden in samenwerking met de ouders vormt de kern van de schoolcultuur. Doelbewuste contacten met de basisscholen worden opgezet om de overgang van de leerlingen naar het secundair onderwijs zo vlot mogelijk te laten verlopen.

De school voorziet in een brede preventieve basiszorg voor alle leerlingen. en zet doelbewust in op eerstelijnsbegeleiding voor elke leerling door alle vak- en klassenleraren. In tweede instantie organiseert de school op een handelingsgerichte wijze een verhoogde zorg voor leerlingen, die daar nood aan hebben.

Naast aandacht voor de schoolloopbaan en voor het welbevinden, is de leerbegeleiding één van de pijlers van de zorg zoals de school die vooropstelt. Het zorgteam, dat nauw samenwerkt met de verantwoordelijken voor het talenbeleid en de gelijke onderwijskansen (GOK), is de motor voor de activiteiten die op het gebied van leerbegeleiding ontplooid worden.

Talrijke ontwikkelingen in verband met leerbegeleiding vinden hun oorsprong in het talen – en GOK beleid. Hiervoor worden operationele en, indien mogelijk, meetbare doeltellingen op leerling- leraar-, en schoolniveau geformuleerd. Concreet krijgt de leerbegeleiding vooral vorm vanuit de twee GOK-thema's, namelijk preventie en remediëring van studie- en gedragsproblemen en taalvaardigheid.

De beginsituatie van de leerlingen, die instromen in het eerste jaar, brengt de school in het begin van het schooljaar in kaart op basis van gesprekken met de ouders en gegevens, die de basisscholen doorgeven. Om de taalvaardigheid van de leerlingen na te gaan, leggen alle leerlingen van het eerste leerjaar bij het begin van het schooljaar een genormeerde taalvaardigheidstest af. Observaties van door de leraren en zelfevaluatie van de leerlingen vullen de resultaten daarvan aan.

Het talenbeleid wordt structureel aangepakt en beoogt een duurzaam effect. Het hele schoolteam wordt hierbij betrokken en het beoogde doel is het verbeteren van de onderwijsresultaten van de leerlingen. De school levert grote inspanningen om aan te sluiten bij de talige noden van de leerlingen en om een beleid te voeren dat niet los staat van de dagelijkse klaspraktijk. De acties binnen het talenbeleid steunen immers op een beginsituatie analyse via een enquête bij de leraren van de school.

Ondersteuning Het zorgbeleid van de school is ingebed in en wordt ondersteund door de werking van de scholengemeenschap. Op schoolniveau is de ondersteuning structureel georganiseerd met als voornaamste actoren het zorgteam, de GOK-coördinatie, de verantwoordelijke voor het talenbeleid en de medewerkers van het leerlingensecretariaat. Het zorgteam bestaat uit de adjunct-directeur, twee leraren en een CLB medewerker. Geregeld worden de leraren, die actief zijn binnen de kerngroep taal en de GOK-werking, betrokken. In het wekelijks overleg bespreekt het zorgteam de houding en de resultaten van de leerlingen en onderneemt waar nodig gepaste acties.

De school informeert de leraren op de eerste klassenraad in september over de beginsituatie van de leerling. De leraren krijgen de nodige informatie en tips over de begeleiding en de genomen maatregelen. De gegevens in verband met leerbegeleiding worden in het elektronisch leerlingvolgsysteem opgeslagen en opgevolgd. Leerbegeleiding is daarin een apart onderdeel, waar alle gegevens in verband met remediëring, taalnoden, contacten met ouders en begeleidende klassenraden verzameld worden.

Structureel zijn er talrijke activiteiten voorzien om de leerlingen te ondersteunen in hun leerproces. Dat gaat van een toepassingsgerichte cursus leren leren tot checklists ter voorbereiding op de examens. De school betreft ook doelbewust de ouders bij de begeleiding van het leerproces door het organiseren van een werkwinkel leren leren en een aantal vaktermen te communiceren en te verduidelijken.

Stappenplannen, onder andere in verband met leerstoornissen, afwezigheden, socio-emotionele problemen en studiekeuze, omschrijven de te hanteren procedures en de rol van alle betrokkenen daarin.

Differentiatie gebeurt veeleer op schoolniveau, minder op klasniveau. De school behoudt in de samenstelling van de klasgroepen doelbewust gedeeltelijk de heterogeniteit, die de instroom van leerlingen vanuit het basisonderwijs kenmerkt. Dit leidt tot klasgroepen, die alleen de basisleerstof verwerken enerzijds en klasgroepen die zowel basis- als verdiepingsleerstof aangeboden krijgen.

Op het vlak van remediëring zijn structureel bijwerkmomenten voorzien, werkwinkels voor leerlingen met minder goede resultaten bij de examens en begeleide namiddag- en avondstudie. De individuele inspanningen betreffende leerlingenremediëring worden door de leraren geregistreerd in het leerlingenvolgsysteem en/of in de leerlingenagenda's.

Leerlingactiverende werkvormen zijn een werkpunt vanwege het beleid in het schooljaar 2015-2016. Het zorgteam volgde bijscholing, deed opzoekingswerk naar relevante en gebruiksvriendelijke interactieve werkvormen, ontwikkelde een brochure met deze werkvormen en zette een vormingstraject op voor de leraren. Deze vorm van ondersteuning voor leraren kan gelden als een voorbeeld van goede praktijk.

Ook de kerngroep talenbeleid zet een efficiënte ondersteuning en communicatie op om het hele schoolteam te betrekken bij de uitvoering van de acties. Op leerlingenniveau maakt de school gebruik van de resultaten op de taaltoets in het begin van het schooljaar om leerlingen extra ondersteuning te geven inzake taalvaardigheid door extra wekelijkse taallessen of taalopdrachten. De extra taallessen zijn op een functionele en aantrekkelijke manier uitgewerkt.

Doeltreffendheid De school hanteert geen overkoepelend formeel systeem om de effecten van leerbegeleiding te meten. Toch is de constante houding aanwezig om na te gaan of de activiteiten in verband met leerbegeleiding effect hebben, al is het niet altijd duidelijk in welke mate en heeft men niet altijd de passende instrumenten daarvoor ter beschikking. De begeleidende klassenraad volgt via de resultaten van de leerlingen de effecten van de remediëringsinitiatieven op.

Via enquêtes peilt men bij de leerlingen naar de meerwaarde van een aantal activiteiten zoals leezorgmaatregelen, werkwinkels leren leren, namiddag- en avondstudie. De effecten van de extra taallessen en taalopdrachten brengt men in kaart door bij de betrokken leerlingen dezelfde taaltoets op het einde van het schooljaar af te nemen. Ook de feedback van leraren, leerlingen en ouders wordt meegenomen in de verdere ontwikkelingen van de leerbegeleiding.

Uit de doorlichting van de vakken blijkt dat de ondersteuning van de leerlingen zowel preventief als curatief met veel engagement en degelijk gebeurt. Tijdens de lessen maken de leraren gebruik van actieve en afwisselende werkvormen. Ze hebben voldoende oog voor remediëring en voor het geven van feedback.

Ontwikkeling De leerlingen – en leerbegeleiding zijn een traditie in de school. Het schoolteam levert inspanningen om deze traditie in ere te houden en de kwaliteit van de leerbegeleiding voortdurend te optimaliseren. Daarbij houden de leraren rekening met nieuwe ontwikkelingen, die zich voordoen in de samenleving en binnen de schoolmuren. Het zorgteam reageert adequaat op de signalen die het krijgt vanuit hun contacten met leraren en ouders en zet dit om in acties zoals werken met interactieve werkvormen. Momenteel bereidt de school zich ook voor om een andere taaltest in te voeren.

4.2 Evaluatiepraktijk

Doelgerichtheid De scholengemeenschap nam na de vorige doorlichting het initiatief om de evaluatiepraktijk te actualiseren. Ze ontwikkelde een visietekst op basis van de belangrijkste op- en aanmerkingen rond de evaluatiepraktijk in de scholen en op basis van een analyse van wat onder een goede evaluatie wordt begrepen. Op termijn wilde de scholengemeenschap vanuit een nieuwe visie op leren en onderwijs een assessmentcultuur stimuleren. Ze wil hierbij de integratie tussen instructie en evaluatie meer benadrukken. Op die manier wil men zowel de beoordelende als de begeleidende functie van evaluatie een sterkere invulling geven.

De school zelf legt in haar visietekst de nadruk op veelzijdig evalueren om een zo goed mogelijk beeld te verkrijgen van de mogelijkheden van de leerlingen. Tevens wil de school via uitgebreid evalueren de leerlingen stimuleren om hun eigen leerproces actief in handen te nemen. Om de leerlingen sterker uit te dagen hun dagelijkse prestaties ter harte te nemen, heeft de school dit schooljaar in de A-stroom van de eerste graad de puntenverdeling voor de vakken met examens herleid van 20/80 naar 30/70 voor de verhouding dagelijks werk / examens. Voor een aantal andere vakken wordt een gespreide evaluatie gehanteerd. In de B-stroom is voor alle vakken de gespreide evaluatie in gebruik. De school wil haar leerlingen via deze weg meer stimuleren om hun leerproces dagelijks in handen te nemen.

Het bewaken van de validiteit van de evaluatie en het afstemmen van de evaluatie op de leerplandoelstellingen behoren tot de verantwoordelijkheid van de vakgroepen. De opvolging door het schoolbeleid is beperkt tot steekproeven en tot het inpikken op bepaalde signalen en mogelijke problemen. De pedagogische begeleiding bewaakt voor een aantal vakken mee de afstemming van de evaluatie op de visie van de eindtermen en de leerplannen.

De school besteedt aandacht aan het bijbrengen en opvolgen van een goede leer- en leefhouding. Om planning, werkorganisatie, efficiëntie, volharding en motivatie te waarderen, reikt de school vier keer per schooljaar een attitude-rapport uit. Deze aanvullende informatie zorgt voor een betere duiding van de studieresultaten. Met een frequente koppeling van de rapportperiodes aan een oudercontact tracht de school een vlotte informatiedoorstroming na te streven.

Voor de deliberatie en de attestering heeft de school een leidraad. Een aantal richtvragen voor de delibererende klassenraad dienen te zorgen voor een genuanceerd beeld voor de eindbeoordeling van de leerling. De school maakt binnen de deliberatie wel een onderscheid tussen de leerlingen van het tweede leerjaar van de A-stroom die een zogenaamde theoretische basisoptie volgen en zij die voor een meer praktisch georiënteerde basisoptie kiezen. Dit onderscheid resulteerde vorig schooljaar voor enkele leerlingen in een cijfermatig zwakke onderbouwing van een B-attestering.

Ondersteuning De schoolleiding stimuleert de vakgroepen om na te denken over de afstemming van de evaluatiepraktijk op de schooleigen visie en op de visie van de leerplannen. De pedagogische begeleiding biedt op vraag bijkomende ondersteuning voor de leerplangerichtheid ervan. De vakgroepen dragen de eindverantwoordelijkheid voor de evaluatiepraktijk binnen hun vak. De samenwerking binnen de meeste vakgroepen zorgt voor een gelijkgerichte aanpak van de evaluatie binnen de vakken. Elk vak heeft de mogelijkheid eigen accenten te plaatsen, zodat de toegekende verhoudingen tussen kennis, vaardigheden en attitudes variëren van vak tot vak.

De school besteedt veel aandacht aan de communicatie over de evaluatiegegevens. Ouders en leerlingen krijgen voor de resultaten van het dagelijks werk zeven tussentijdse rapporten per schooljaar en blijven zo goed op de hoogte van de vorderingen. Tevens kunnen zij via een digitaal rapportstelsel de resultaten van alle taken en toetsen opvolgen. De rapporten van het dagelijks werk bevatten een opsomming van de toetsen per vak. Er is geen begeleidend commentaar om de cijfers te duiden. De drie trimestriële rapporten bieden een globaal overzicht van de resultaten van het dagelijks werk en van de examens. Een aanvullend attituderapport biedt informatie over de inzet en de houding van de leerling. Het begeleidend commentaar bij de rapportering is vrij summier en bevat alleen een algemeen oordeel van de klassenraad. Tekorten of vorderingen worden niet of nauwelijks gerapporteerd. Hiervoor verwijst de school naar de oudercontacten. Sommige vakken leveren met een bijlage bij het rapport een verduidelijkende opdeling van het globale behaalde cijfer in resultaten per leerplancomponent.

Doeltreffendheid Het schoolbeleid onderstreept naast het beoordelend aspect van de evaluatie het belang van het ondersteunend aspect. Uit de doorgelichte vakken blijkt echter dat de evaluatie nog niet voldoende wordt aangewend voor foutenanalyse, zelfcorrectie en bijsturing door de leerling. De leraren verbeteren de toetsen zorgvuldig, maar ze zetten hun leerlingen te weinig aan om te reflecteren op hun fouten of tekortkomingen. De school heeft nog groeimogelijkheden voor het omzetten van haar visie op evalueren naar de lessen en evaluatiepraktijk. De evaluatiepraktijk is wel regelmatig gericht op een (zelf)reflectie op de studiehouding en vervolgens op mogelijke bijstellingen van het onderwijsleerproces door de leerlingen. Zo worden zij regelmatig geraadpleegd over hun geleverde inspanningen voor en tijdens de examens. De leraren wenden deze gegevens echter niet voldoende aan voor analyse en reflectie met het oog op het bijsturen van hun leerlingen. Tevens koppelen zij de leerlingenevaluatie nog niet voldoende aan een zelfevaluatie van het aangeboden onderwijsproces.

Om de evaluatie af te stemmen op de mogelijkheden van de leerlingen besteedt de school voor sommige vakken aandacht aan een onderwijsaanbod en een evaluatiepraktijk met basis- en met verdiepingsdoelstellingen. De inhoud en vormgeving van de verdiepende evaluatie is niet steeds voldoende helder en doelgericht. Zo leveren het leggen van een andere cesuur of het hanteren van een andere verbeterleutel voor eenzelfde opdracht geen bijkomende informatie aan over het kennen en kunnen van de leerling. Hetzelfde geldt voor

opdrachten die resulteren in klassikale onvoldoendes voor verdiepingsevaluatie.

De proces-verbalen en de notulen van de delibererende klassenraad beantwoorden aan de regelgeving. De notulen zijn inhoudelijk vrij beknopt. Hoewel de school heel wat begeleidende acties onderneemt, bevatten ze weinig elementen uit het leerlingendossier. De school stelt zich hierdoor kwetsbaar op bij mogelijke beroepsprocedures.

De school verzamelt statische gegevens over de resultaten en de attestering. Deze gegevens worden geanalyseerd en gecommuniceerd met de personeelsleden. Het overleg over de evaluatiegegevens leidt soms tot bijstellingen van de onderwijsprocessen, maar vormt nog niet voldoende aanleiding tot kwaliteitsbewaking.

Ontwikkeling Het evaluatiebeleid en de evaluatiepraktijk zijn de laatste schooljaren in een vorm van voortdurende ontwikkeling. De vakgroepen tasten de mogelijkheden van competentiegericht evalueren af en trachten de leerplangerichtheid gelijktijdig te bewaken. Sommige vakgroepen wensen te evolueren naar een hogere inbreng en een groter gewicht voor het dagelijks werk. Zij willen de dagelijkse prestaties en het regelmatig studeren meer honoreren. Andere vakgroepen dragen argumenten aan voor het belang van summatieve proeven. De visie van de leerplannen, die niet voor alle vakken identiek is, vormt in de discussie soms niet voldoende de rode draad.

De school hecht veel belang aan de communicatie over de evaluatie met leerlingen en ouders. Sinds dit schooljaar hebben zij digitale toegang tot de resultaten van taken en toetsen. Tevens zet de school in op een verduidelijking van de cijfers. Een aantal vakgroepen hebben hiervoor initiatieven genomen.

5 ALGEMEEN BELEID VAN DE SCHOOL

Het onderzoek naar het algemeen beleid van de school levert volgende vaststellingen op.

Leiderschap De directeur en de adjunct-directeur leiden de autonome middenschool. De directieleden werken nauw samen en bewaken de gelijkgerichtheid. Een beperkt middenkader ondersteunt de werking van de school en volgt een aantal processen op. Recentelijk deden zich een aantal wissels voor.

De organisatie van de school is door haar eenvoud transparant. Zowel formeel als informeel werken de personeelsleden nauw samen. De schoolleiding slaagt erin een aangename werksfeer te creëren en de personeelsleden zetten zich in om de leer- en leefomgeving voor de leerlingen te optimaliseren. Op de school zijn er heel wat werkgroepen actief. Elk personeelslid is tenminste lid van een van deze groepen. De communicatie naar de personeelsleden verloopt vlot.

De directeur ziet de aansturing van het personeel en het werken aan kwaliteitsvol onderwijs als beleidsprioriteiten. Concreet vertaalde zich dit in aandacht voor interactieve werkvormen en interne differentiatie. Voor een deel van de beslissingen overlegt de directie in de wekelijkse vergadering met de andere directeurs van de scholengemeenschap. Continuïteit in de schoolloopbaan van de leerlingen staat hierbij centraal.

Een aantal schooljaren geleden voerde de directie met alle personeelsleden een functioneringsgesprek. Zoals afgesproken met het schoolbestuur hadden vorig schooljaar diverse coachingsgesprekken plaats. Het beleid volgt aan de hand van de vakverslagen de afspraken met de leraren op. De directie is laagdrempelig aanspreekbaar en de leraren appreciëren de stimulansen vanwege het beleid.

Visieontwikkeling De school communiceert via het schoolreglement de visie van de school. De scholengemeenschap vult deze tekst nog aan. Daarin komt het Christelijke mensbeeld naar voren, dat één van de fundamenteën vormt van het pedagogisch project. Ook voor elk proces is er een korte visietekst. Sommige van deze teksten beschrijven voornamelijk de procedures en de bestaande situatie. Concrete en meetbare doelen ontbreken. Via het digitale schoolplatform deelt het beleid de visieteksten met het personeel en de ouders.

De school wil zich profileren als een zorgzame school voor de leerlingen en wil de ouders zoveel mogelijk betrekken bij haar werking. Naar aanleiding van het dalende leerlingenaantal tijdens de voorbije jaren, ging een werkgroep aan de slag om de sterke punten van de school beter extern te communiceren. De aanpak rendeerde en het leerlingenaantal stijgt opnieuw.

Besluitvorming De schoolleiding voert een participatief beleid. De snelle doorstroom van leerlingen en hun ouders naar een volgende school, die eigen is aan een autonome middenschool, maken het moeilijk om een ouderraad te bemannen. Via de leerlingenraad wegen de leerlingen op de praktische werking van de school.

In overleg met het lokaal onderhandelingscomité kreeg de pedagogische raad een nieuwe samenstelling. Dit adviesorgaan bespreekt de meeste beleidsbeslissingen. Elk personeelslid krijgt de kans te participeren aan het beleid. De directie kondigt de agenda van elke vergadering aan via de vakverantwoordelijken en er is ruimte voor inbreng van het personeel. De raad vergadert minstens een keer per trimester en overlegt over uiteenlopende onderwerpen.

Ook de schoolraad speelt zijn decretale rol. De scholengemeenschap coördineert de werking van dit orgaan. Via het medezeggenschapscollege overlegt de schoolraad met deze van de andere scholen.

Kwaliteitszorg De school draagt kwaliteit hoog in het vaandel, maar ze geeft de processen geen vorm als een cyclisch proces met reflectiemomenten en bijstellingen om die kwaliteit te borgen. Een aantal vak- en werkgroepen formuleert wel doelstellingen en verbindt daar acties aan op de diverse niveaus. Ook de leden van de pedagogische raad reflecteren op het voorbije schooljaar en formuleren werkpunten voor het komende jaar. Voor al deze acties stelt de school weinig concrete doelstellingen voorop. De uitvoering is doorgaans kwaliteitsvol, maar er is geen borging door een cyclische kwaliteitsbewaking. Wegens het gemis aan concrete en meetbare doelen kan de doeltreffendheid van de verschillende processen niet efficiënt worden gecontroleerd. Het beleid stemt bovendien de doelen van de diverse processen nog niet consequent op elkaar af.

De school verzamelt heel wat data over de resultaten van de oud-leerlingen in het voortgezet onderwijs en van de toekomstige leerlingen in het basisonderwijs. Zij overlegt op regelmatige basis met deze partners. De vakgroepen gebruiken de verzamelde gegevens om hun werking bij te sturen. Ook de leerlingen en de vakgroepen zelf worden bevraagd. De resultaten van deze peilingen zijn echter nog te weinig concreet om eventuele bijstellingen te initiëren. De analyse van de beschikbare gegevens is nog te weinig systematisch om de doeltreffendheid van de processen na te gaan. Het beleid geeft aan dat de bevordering van de datageletterdheid van het team een werkpunt is voor de komende schooljaren.

Het portfolio voor de taalvakken, de aandacht voor interactieve werkvormen en de uitwerking van het begeleid zelfstandig werken zijn een aantal voorbeelden van recentelijk opgestarte initiatieven. De vakgroepen proberen deze items te integreren in hun werking. Op schoolniveau worden deze acties nog te weinig gecoördineerd om ten volle te renderen. De meetbare en concrete doelen zijn nog te vaag geformuleerd om de doeltreffendheid te kunnen meten.

Het motiveren van de leerlingen om te studeren vormt een blijvende uitdaging voor de school. Ondanks de goede zorg vanwege de leraren en de directie blijft het potentieel van een aantal leerlingen onderbenut. De leerbegeleiding en vooral de evaluatie zijn voorlopig nog niet afgestemd op de noden van deze leerlingen. De school erkent dit werkpunt en een aantal bijstellingen zijn aan de gang.

Voor alle processen zijn er procedures en stappenplannen. Het beleid monitort de voorbeelden van goede praktijk en verspreidt deze onder de vakgroepen. De directie is responsief ten aanzien van door de leraren aangehaalde werkpunten. De leraren appreciëren de stille sturing vanwege de directie.

6 STERKTES EN ZWAKTES VAN DE SCHOOL

6.1 Wat doet de school goed?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- Het onderwijsaanbod voor techniek in de eerste graad A- stroom en het eerste leerjaar B.
- De materiële uitrusting voor de meeste vakken.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De professionele samenwerking en gedrevenheid van het schoolteam.
- Het aangename en gestructureerde leer- en leefklimaat.
- De zorg voor het welbevinden van de leerlingen en de leraren.
- De ontwikkelingsdynamiek binnen de leerbegeleiding.
- De ontwikkelingsgerichtheid van de vakgroepen.
- De organisatie van het talenbeleid
- De openheid voor externe ondersteuning.

Wat betreft het algemeen beleid

- De open communicatie en de toegankelijkheid van de schoolleiding.
- Het proactieve en responsieve leiderschap.
- De empathische sturing vanwege de directie.
- De aansturing en opvolging van de vakgroepwerking.
- De aandacht voor een leerlinggerichte schoolorganisatie.
- De aandacht voor externe communicatie en de profilering van de school.
- Het verzamelen van data met het oog op de kwaliteit van de processen.
- De concretisering van de schoolvisie.

6.2 Wat kan de school verbeteren?

Wat betreft de erkenningsvoorwaarden

- De optimalisatie van het aanbod en van de evaluatie van de verdiepingsdoelstellingen.
- De organisatie van het welzijnsbeleid.

Wat betreft de kwaliteit/kwaliteitsbewaking van de processen

- De afstemming van de evaluatie op de leerbegeleiding.
- De formele toelichting bij de evaluatiegegevens.

Wat betreft het algemeen beleid

- De structurele en cyclische kwaliteitszorg op beleids- en uitvoeringsniveau.
- De analyse en interpretatie van beleidsrelevante data om de doeltreffendheid van de onderwijsprocessen te bevorderen.

7 ADVIES BETREFFENDE DE ERKENNINGSVOORWAARDEN

In uitvoering van het decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 8 mei 2009 is het advies:

GUNSTIG

- voor de erkenningsvoorwaarde 'voldoen aan de onderwijsdoelstellingen' voor alle structuuronderdelen van het voltijds secundair onderwijs, VOET.
- voor de erkenningsvoorwaarde 'bewoonbaarheid, veiligheid en hygiëne'.
- voor de overige erkenningsvoorwaarden.

8 OVERIGE REGELGEVING: REGELING VOOR VERVOLG

Op de gecontroleerde overige regelgeving werden door het inspectieteam geen inbreuken voor verder gevolg door de onderwijsinspectie vastgesteld.

Namens het inspectieteam	Voor kennisname namens het bestuur
Henk FORIERS de inspecteur-verslaggever	Ronny SCHULPÉ de directeur
Datum van verzending aan de directie en het bestuur van de school	